

Årsredovisning 2019

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskydds nämnden visar en god måluppfyllelse. Av nämndens samtliga fyra mål bedöms tre uppfyllda och ett delvis uppfyllt. Verksamheten har i huvudsak bedrivits enligt beslutade tillsyns- och kontrollplaner.

Viktiga händelser under året har varit fastställandet av kontrollplanen för tunnelbanans gula linje, deltagande i KEMI:s projekt om farliga ämnen i varor, tillsyn på konstgräsplaner, utökade tillsynsområden vid införandet av ny tobakslag, ändringar i livsmedelslagstiftningen, kontroll av hantering av allergiinformation och specialkost, provfiske i Råstasjön, samt inventering av sandlevande och pollinerande insekter.

Resultatet per den 31 december 2019 visar på ett överskott gentemot budget på 1,3 mkr.

Överskottet förklaras främst av lägre personal- och konsultkostnader jämfört med budget och av högre intäkter jämfört med budget för livsmedelskontrollen samt miljöövervakningsenheten.

Intäkterna är 10,9 mkr, vilket är 0,1 mkr högre än budget. Kostnaderna är 21,3 mkr, vilket är 1,2 mkr lägre än budget.

Under 2019 har investeringsbudgetens 0,1 mkr utnyttjats för inköp av kontorsmöbler.

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden godkänner årsredovisningen för 2019.

Karolina Ernarp
Tf förvaltningschef

Richard Hedberg
Verksamhetscontroller

Årsredovisning 2019

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

MHN/2018:16, behandlas på miljö-och hälsoskyddsnämnden den 18 februari 2020.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens ansvarsområden.....	3
Viktiga händelser	3
Mål och uppdrag	4
Ekonomisk analys	7
Verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete.....	8
Tvarsektoriella frågor	8
Medarbetare	10
Framtida utmaningar och förutsättningar.....	10
Konkurrensutsättning	11
Intern kontroll	12

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskydds nämnden visar en god måluppfyllelse. Av nämndens fyra mål bedöms tre uppfyllda och ett delvis uppfyllt. Verksamheten har i huvudsak bedrivits enligt beslutade tillsyns- och kontrollplaner.

Viktiga händelser under året har varit fastställandet av kontrollprogrammet för tunnelbanans gula linje, deltagande i KEMI:s projekt om farliga ämnen i varor, tillsyn på konstgräsplaner, utökade tillsynsområden vid ny tobakslag, ändringar i livsmedelslagstiftningen, kontroll av hantering av allergiinformation och specialkost, provfiske i Råstasjön samt inventeringen av sandlevande och pollinerande insekter.

Resultatet per den 31 december 2019 visar på ett överskott gentemot budget på 1,3 mkr.

Överskottet förklaras främst av lägre personal- och konsultkostnader jämfört med budget och av högre intäkter jämfört med budget för livsmedelskontrollen samt för miljöövervakningsenheten.

Intäkterna är 10,9 mkr, vilket är 0,1 mkr högre än budget. Kostnaderna är 21,3 vilket är 1,2 mkr lägre än budget. Under 2019 har investeringsbudgetens 0,1 mkr utnyttjats för inköp av kontorsmöbler.

Nämndens ansvarsområden

Miljö- och hälsoskydds nämnden ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, vissa delar av tobakslagen (platser med rökförbud) samt strålskyddslagen avseende strålskydd i solarier. Nämnden är även kommunstyrelsens behjälplig med kommunens övergripande miljöarbete samt bistår tekniska nämnden vid utvecklingen av avfallsfrågorna i staden.

Viktiga händelser

Gula linjen

Under hösten har kontrollprogram för omgivningspåverkan under byggtiden av tunnelbanans gula linje fastställts. Kontrollprogrammet reglerar egenkontrollen avseende bland annat buller, utsläpp till vatten, förorenad mark, hantering av kemikalier samt avfall under hela byggtiden och är en viktig del för att Region Stockholm ska efterleva de villkor som fastställdes i den miljödom som meddelades under 2018.

Deltagande projektet Information om farliga ämnen i varor

Under första halvåret 2019 har miljöskydds enheten deltagit i ett nationellt projekt som initierats av Kemikalieinspektionen. I projektet "Information om farliga ämnen i varor" har butikers efterlevnad av delar av kemikalielagstiftningen kontrollerats. Projektet har haft två fokusområden:

- Kontroll av att märkning av behandlade varor är korrekt och att det verksamma ämnet är godkänt att använda för just den varan.
- Kontroll av butikers kännedom om upplysningsplikten för varor med innehåll av särskilt farliga ämnen. Resultatet från projektet visade bland annat att två av de fem varor som skickades till Kemikalieinspektionen för analys gav utslag. En produkt omfattades av försäljningsförbud och den andra omfattades av informationsplikt.

Konstgräsplaner

Under hösten har tillsyn genomförts på konstgräsplaner som finns i Solna. Det primära syftet med tillsynen är att åtgärder ska vidtas för att minska spridningen av plast och gummigranulat från konstgräsplanerna till omgivande mark och vatten. Projektet har fokuserat på de konstgräsplaner som är över 200 kvadratmeter, detta då Naturvårdsverket i ett förslag till regeringen angett att de önskar anmälningsplikt vid anläggande av konstgräsplaner över denna storlek. Uppföljning av tillsynen planeras 2020, då bland annat handlingsplaner för åtgärder ska inkomma.

Ny tobakslag

Från och med den 1 juli gäller den nya lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Den innehåller bestämmelser om fler rökfria miljöer än tidigare. Bland annat omfattas nu uteserveringar, lekplatser, perronger, busshållplatser och vissa entréer. Ansvaret för att rökförbudet följs ligger på den som äger eller disponerar lokalen, utrymmet eller ett visst område utomhus. Den som är ansvarig ska tydligt informera om rökförbudet genom skyltning. Kommunerna ansvarar för tillsynen av att de nya reglerna efterlevs.

I och med den nya tobakslagens inträde har enheten för hälsoskyddstillsyn fått ett utökat tillsynsområde. Enheten

har varit behjälpliga med information och råd till verksamhetsutövare och medborgare kring framför allt rökförbud på uteserveringar och genom att bland annat medverka vid näringslivsenhetens frukostmöte för hotellverksamheter. Under hösten utförde Länsstyrelsen tillsyn av enhetens arbete kring det utökande tillsynsansvaret. Länsstyrelsen bedömning var att miljö- och hälsoskyddsnämnden bör fortsätta avsätta tid för denna tillsyn så som skett under 2019 och att enheten för hälsoskyddstillsyn utfört ett gott arbetet med tillsyn och rådgivning vid etablering av den nya lagstiftningen.

Ändringar i livsmedelslagstiftningen

Den 1 januari 2019 infördes sanktionsavgifter för de som startar livsmedelsverksamhet utan att först registrera livsmedelsanläggningen hos kontrollmyndigheten. Syftet med sanktionsavgifterna är att ge säkrare livsmedel för konsumenten och bidra till en rättvisare konkurrens mellan livsmedelsföretagen. Sju stycken beslut om sanktionsavgift har handlagts av nämnden under året.

Den 14 december infördes en ny EU-förordning om offentlig kontroll i livsmedelskedjan, vilket medför att följdändringar i den svenska lagstiftningen. Kontrollmyndigheterna har behövt ta nya beslut om taxa och delegationsordning och mallar för beslut har uppdaterats. Då arbetet med att anpassa den svenska lagstiftningen har blivit försenat kommer taxan för livsmedelskontroll och delegationsordning att behöva revideras ytterligare under 2020.

Specialkost och allergiinformation

Enheten för livsmedelskontroll har kontrollerat 68 förskolor och skolor med fokus på hur de hanterar mat till barn med allergi och överkänslighet. 66 st förskolor och skolor hade en eller flera avvikelser. De vanligaste avvikelserna var att de saknade rutiner för att omedelbart rapportera incidenter till miljö- och byggnadsförvaltningen, personalen hade bristfälliga kunskaper och det fanns brister gällande uppgifter om vilka barn som var i behov av specialkost. Myndigheten har följt upp avvikelserna i form av uppföljande kontroller och genom att verksamheterna har lämnat in åtgärdsplaner. Med anledning av resultatet kommer livsmedelskontrollen att fortsätta kontrollera hanteringen av specialkost på förskolor och skolor under nästa år.

Under året har kontroll även utförts på bland annat restauranger och caféer gällande allergiinformation. Det har inneburit kontroll av att konsumenten får korrekt information om vilka allergener maten innehåller. Brister i företagets rutiner har varit vanligt förekommande vilket medfört att åtgärdsplaner har begärts in och uppföljande kontroller har utförts för att säkerställa att avvikelserna åtgärdats.

Provfiske i Råstasjön

Provfiske i Råstasjön har genomförts. Informationen om vilka fiskar som finns i Råstasjön, hur många de är och deras storlek är en viktig del i Solna stads miljöövervakning av vattenkvaliteten i stadens sjöar. Provfisket visade att det finns gott om fisk i Råstasjön. Mört, sutare, ruda, några mindre gäddor och flera stora abborrar fanns i näten. Resultatet indikerar också att tillväxten i sjön är god. Ett antal fiskar kommer att analyseras med avseende på miljögifter. Senaste gången provfiske genomfördes i Råstasjön var 1996.

Inventering av sandlevande och pollinerande insekter

En inventering och artbestämning av sandlevande och pollinerande insekter har genomförts. Tio lokaler har inventerats, varav fyra i Igelbäckens naturreservat. Utöver detta har eftersökning utan fallor gjorts av den rödlistade arten svartpältsbi i fler för arten lämpliga miljöer. Totalt sex rödlistade arter har konstaterats. Det finns även ett flertal fynd av arter som inte är rödlistade, men som är intressanta av andra skäl, antingen för att de är ovanliga eller har ett indikatorvärde. En art som tidigare inte setts i Sverige har påträffats. Inventeringen har gjorts i samarbete med tekniska nämnden.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2019 med inriktning för 2020-2021 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

- Målet uppfylls i år

- Målet uppfylls till stor del i år
- Målet uppfylls delvis i år
- Målet uppfylls inte i år

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål	
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nöjdheten med nämndens service och myndighetsutövning.
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.

- Målet uppfylls i år

Tillsynsenheterna har i huvudsak följt de tillsyns- och kontrollplaner som har antagits av nämnden.

Viktiga aktiviteter som bidragit till måluppfyllelse är:

- Miljöskyddstillsynen har till största del genomförts enligt planeringen. De tillståndspliktiga verksamheternas miljörapporter har granskats och tillsynen på de anmälningsskyldiga verksamheterna har genomförts enligt plan. Bland de miljöfarliga verksamheter som inte är tillstånds- eller anmälningsskyldiga har tillsyn genomförts på fordonsverksamheter, båtklubbar, konstgräsplaner och laborativverksamheter. På grund av vakans genomfördes ingen tillsyn under året på stall, parkeringsplatser utan oljeavskiljare samt vissa u-anläggningar. Kemikalieinspektionens projekt om farliga ämnen i varor genomfördes under året. Tillsynen av de stora infrastruktur- och exploateringsprojekt som pågår i staden är prioriterad varför de har besökts löpande. Kontrollprogrammet för gula linjen fastställdes. Utskick till samtliga kolonilottsägare har gjorts och drygt 30 nya tillstånd för latrinkompostering har utfärdats.
- Hälsoskyddstillsynen av förskolor, inomhusbad, utomhusbad, skolor, motionsanläggningar, tillfälliga boenden, massageverksamheter fotvårdare och akupunktörer är genomförd. Projekten om radon i flerbostadshus samt tillsyn av märkning av kosmetiska produkter enligt läkemedelslagstiftningen genomfördes enligt plan medan tillsynen av fastighetsägares egenkontroll inte startade på grund av vakanser. Anmälan om olägenhet i bostäder och i allmänna lokaler har handlagts fortlöpande.
- Livsmedelstillsynen har utfört ca 92 procent av antalet planerade kontroller för året. I stort sett har samtliga anläggningar fått minst en kontroll och i de högre riskklasserna har minst två kontroller genomförts. Kontroll för att uppfylla de nationella operativa målen har pågått under hela året och provtagning har utförts enligt myndighetens provtagningsplan med bland annat analyser av bly och kadmium i frusen spenat och mikrobiologisk kvalitet på vatten från vattenautomater/barpistoler. Märkning av olivolja och rutiner för att säkerställa att inköpt potatis inte har höga halter av glykosalkaloider har kontrollerats på tre huvudkontor inom detaljhandeln. Projektet "Hantering av specialkost i skolor och förskolor" har utförts samt kontroll av restauranger, caféer och butikens rutiner för information om allergener till konsument. Under året har 62 ärenden om återkallande av livsmedel från marknaden på grund av hälsofara hanterats.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll

- Målet uppfylls delvis i år

Riksdagen har beslutat att kommunens kostnader för myndighetsutövning i möjligaste mån ska vara avgiftsfinansierad. Den del som inte bekostas av avgifter finansieras av skatteintäkter via anslag från nämnden. Självfinansieringsgraden är ett mått på hur stor del av intäkterna som kommer från avgifter. Arbetet med att öka kostnadstäckningsgraden pågår på förvaltningen, dels genom att öka antalet debiterbara timmar, dels genom ett effektivare arbetssätt. Kommunfullmäktige fattade inför 2019 beslut om en utökning av nämndens ram med 1 000 tkr för att stärka miljötillsynen. Den satsning som kommunfullmäktige gjorde innebar att anslaget ökar mer än intäkterna och självfinansieringsgraden sjunker därför.

Det ekonomiska utfallet visar att självfinansieringsgraden för nämndens tillsyns- och kontrollverksamhet har minskat från 88 procent till 82 procent jämfört med år 2018. I Stockholms län är självfinansieringsgraden generellt högst för livsmedelskontrollen och lägst för hälsoskyddstillsyn. I Solna är det miljöskyddstillsynen som har högst kostnadstäckning med 90 procent medan livsmedelskontrollen hamnar på 85 procent. En bidragande orsak är att många livsmedelshuvudkontor finns i Solna, vilket ger en stor andel händelsestyrd kontroll som inte går att ta betalt för. På liknande sätt blir självfinansieringsgraden lägre för hälsoskyddstillsyn (68 procent) eftersom obefogade bostadsklagomål inte kan debiteras. I Solna, där 97 procent av befolkningen bor i flerfamiljshus, blir detta betydelsefullt.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämnden har under perioden arbetat med att effektivisera och förenkla handläggningen samt ärendehantering. Det har främst gjorts genom att använda nya arbetsmetoder och genom samverkan, samt genom att förtydliga information, mallar och webbtexter.
- Taxorna har reviderats. Timmar och tillsynsintervall har justerats utifrån tidigare erfarenhet av faktiskt nedlagd tillsynstid.
- Rutiner för debitering har uppdaterats under året.
- För att säkerställa att faktureringsprocessen sker på ett rättssäkert och effektivt sätt har kontroller genomförts av att fakturering görs enligt upprättade rutiner och beslut.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nöjdheten med nämndens service och myndighetsutövning.

 Målet uppfylls i år

Solna deltar i Stockholm Business Alliances servicemätning. Undersökningen är upplagd enligt analysmodellen Nöjd-Kund-Index där kundnöjdhet mäts på en skala från 0-100. Ett resultat över 70 anses som högt.

Det nöjd kundindex resultat (NKI) för miljö- och hälsoskydd som presenterades under våren 2019 blev 73 jämfört med föregående mätning då det var 72. Resultatet för livsmedelskontroll blev ett NKI på 78 jämfört med förra mätningen då det var 77. Nämndens prioritering har varit att behålla den tidigare höga nivån.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Anvisningen för introduktion av nyanställda har reviderats. Introduktionen är omfattande och innebär både genomgång av interna rutiner och gemensamma kontroller/inspektioner. Detta leder till en tydlighet gentemot företaget och skapar samsyn bland medarbetarna.
- Kvalitetsarbete med fokus på att förenkla och effektivisera för verksamhetsutövare och medborgare.
- Skyndsamt hantering av kontaktcenterärenden och snabb återkoppling efter kontroll/inspektion samt vid begäran om handlingar.
- Kompetensutveckling inom respektive verksamhetsområde samt inom bemötande i tillsynen.
- Deltagit i flera av Miljösamverkan Stockholms län operativa tillsynsprojekt vars syfte är att effektivisera tillsyn och kontroll genom att samutnyttja kompetens och resurser samt säkra en likvärdig bedömningsgrund.
- Förvaltningens medarbetare har deltagit i den utbildning i skriftlig kommunikation som gavs under våren inom stadens gemensamma satsning Service i samverkan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

 Målet uppfylls i år

Målet har inget nyckeltal utan uppföljningen görs med hjälp av skriftliga beskrivningar av vilka aktiviteter förvaltningen genomfört för att bidra till att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen är:

- Miljöövervakning av stadens vattenområden har haft hög prioritet under året. Samverkan har skett med omkringliggande kommuner. Nämnden har varit delaktig i framtagandet av åtgärdsförslag för att nå god ekologisk och kemisk status samt bidragit till arbetet med att implementera dagvattenstrategin. Provfiske har genomförts i Råstasjön. Nämnden har bidragit i stadens arbete med åtgärder för att förbättra

vattenstatusen i staden, bland annat genom att lämna tidiga synpunkter på dagvattenutredningar i kommande detaljplaner.

- Ett studiebesök till Norra Djurgårdsstaden om dagvatten har anordnats för handläggare inom staden med syfte att höja kompetensen och inspirera till nya lösningar för hantering och rening.
- Samverkan med tekniska nämnden har skett inom flera områden, bland annat för att bidra till en skötsel av stadens naturområden som gynnar ett rikt växt- och djurliv.
- För att uppnå miljöstrategins intention om en god livsmiljö har nämnden under året lämnat samrådsyttrande på tre detaljplaner. Flera dagvattenutredningar, miljöprogram, undersökningar om betydande miljöpåverkan samt skyfallsutredningar har granskats under året. Miljöövervakningsenheten har täta kontakter med planhandläggarna och deltar på vissa möten tillsammans med exploatörerna.
- Inom ramen för energi- och klimatrådgivning har telefonrådgivning och rådgivningsbesök genomförts. Under året genomfördes tio platsbesök hos bostadsrättsföreningar, en cykelkurs för vuxna nybörjare med 12 deltagare genomfördes. Ett solseminarium med 40 deltagare anordnades i samarbete med Sundbyberg och seminariet "Fixa laddplats" med en minimässa besöktes av 55 deltagare.
- En inventering och artbestämning av sandlevande och pollinerande insekter har genomförts. Totalt sex rödlistade arter hittades.
- Nämnden har bistått kommunstyrelsen i det miljöstrategiska arbetet bland annat vid framtagandet av stadens klimatstrategi.

Ekonomisk analys

Utfall och årsprognos

Nämnden har ett överskott gentemot periodiserad budget på 1,3 mkr. Överskottet förklaras främst av att personalkostnaderna varit lägre på grund av vakanser samt att planerade kostnaderna för ett nytt ärendehanteringssystem istället kommer att belasta 2020. Miljöövervakningen har bidragit i planarbetet i större utsträckning än planerat vilket gett högre intäkter än budget. Även inom livsmedelskontrollen har intäkterna varit högre än budget då 28 stycken nya anläggningar tillkommit under året.

Intäkterna är 10,9 mkr, vilket är en ökning med 6,6 procent jämfört med föregående år. Kostnaderna är 21,3 mkr, vilket är en ökning med 7,8 procent jämfört med föregående år. Förändringen förklaras främst av att nämnden 2019 tilldelades en ramhöjning med 1,0 mkr för att stärka miljötillsyn och miljöövervakning.

Under året har nämnden tagit icke-budgeterade kostnader för avskrivningar vid byte av ägarmodell för datorer samt byte av mobiltelefoner för att klara kommande tekniska uppdateringar i staden system, kostnaden beräknas uppgå till 0,2 mkr. Nämnden har även sett över utestående kundfordringar och har enligt stadens regelverk avskrivit 0,2 mkr i fordringar.

Periodens utfall och årsprognos

mkr	Periodutfall				Årsprognos		
	2019	2018	% 19/18	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	10,3	9,5		0,2	10,6	9,9	0,4
Hyror och arrenden	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Bidrag	0,1	0,5		0,0	0,1	0,1	0,0
Försäljning av verksamhet	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Interna intäkter (kto 39)	0,4	0,3		-0,1	0,1	0,4	0,0
Summa intäkter	10,9	10,2	6,6 %	0,1	10,8	10,4	0,5
Personalkostnader	-16,1	-15,0		1,3	-17,4	-16,4	0,3
Köp av verksamhet/tjänster	-1,6	-1,0		0,0	-1,5	-1,7	0,1
Lokalkostnader	-1,2	-1,2		0,0	-1,2	-1,2	0,0
Kapitalkostnader	-0,2	-0,5		-0,1	-0,1	-0,2	0,0
Övriga kostnader	-1,2	-0,9		-0,2	-1,0	-0,8	-0,4
Interna kostnader (kto 79)	-1,1	-1,2		0,1	-1,2	-1,1	0,0
Summa kostnader	-21,3	-19,8	7,8 %	1,2	-22,5	-21,4	0,1
Verksamhetens nettokostnader	-10,5	-9,6	9,0 %	1,3	-11,7	-11,0	0,5

Nämndens helårsprognos per oktober var ett överskott om 0,7 mkr i förhållande till budget. Utfallet är 1,3 mkr i

överskott vilket beror på att intäkterna har blivit högre i slutet av året än den tidigare prognosen samt att kostnaderna för ett nytt ärendehanteringssystem istället kommer att belasta 2020.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget har tagits i anspråk i sin helhet för inköp av kontorsmöbler. Ytterligare inköp av möbler kommer att behöva ske under 2020.

Investeringsutfall och årsprognos

mkr	Periodutfall				Årsprognos		
	2019	2018	Differens 19/18	Budget-avvikelse	Budget	Prognos	Prognos-avvikelse
Kapitalinventarier, arbetsmiljöåtgärder m.m.	-0,1	0,0	0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1

Verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete

Nämnden har under perioden startat ett arbete med att alla verksamheter ska hålla en högre utvecklingstakt för att möta förväntningarna på samhällsservice från solnaborna och övriga samhället. Arbete pågår för att konkretisera vilka processer som ska prioriteras och hur digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara.

Nämnden fortsätter arbetet med att öka nöjdheten med service och myndighetsutövning och det senaste resultatet visar tydligt att arbetet ger effekt.

Nämnden har under året sett över de rutiner och anvisningar som finns inom respektive enhet för ärendehantering. Detta är ett led i att förbättra och effektivisera arbetssättet. Information på hemsidan har uppdaterats vid behov.

Nämnden har även arbetat aktivt med att förbättra frågor och svar för kontaktcenter. Möten där aktuella frågor har diskuterats har hållits regelbundet. Dessutom har arbetssättet setts över och förbättrats gällande hanteringen av kontaktcenters ärenden som överförs till förvaltningen. Nämnden har infört en modell för effektiv systemförvaltning.

Inför lansering av Solnas nya webb har tillståndsguiden för företagare utvecklats och moderniserats. Samtliga blanketter har tillgänglighetsanpassats och ett antal e-tjänster har tagits fram.

Förvaltningens medarbetare har fortsatt att delta i stadens gemensamma satsning Service i samverkan. Syftet med satsningen är att utveckla kunskapen om och byta erfarenheter av näringsliv, tillväxt och näringslivsarbete.

Tvärsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärsektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete och strategiskt miljöarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärsektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärsektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

En inspektör från enheten för livsmedelskontroll deltog i januari på Nordisk tillsynskonferens som i år hölls i Malmö. Konferensen genomförs och finansieras av Nordiska ministerrådet och den riktar sig till kontrollmyndigheter inom livsmedelskontrollen i de nordiska länderna. Temat för i år var "Kontroll och digitalisering – möjligheter och utmaningar" och man belyste digitalisering på olika sätt, t.ex. hur kontrollarbetet kan digitaliseras och hur digitalisering utvecklas inom livsmedelsbranscherna. Konferensen tog även upp viktiga delar i den nya kontrollförordningen som träder i kraft i december 2019.

I november deltog en inspektör på Nordiska Matförvaltningsgruppens (NMF) seminarium i Köpenhamn på temat vilseledande märkning. NMF finns under Livsavdelningen på Nordiska Ministerrådet och arbetar för aktiviteter inom området regelverk, tillsyn/kontroll, märkning och konsumentinformation. Syftet är att skapa en likvärdig och effektiv kontroll i Norden och att utveckla kontrollmyndigheternas kompetens. Gruppen bidrar även till att stärka Nordens stämma i EU-samarbetet och internationellt. NMF arbetar inom märkningsområdet särskilt med att motverka svindel och fusk. Under seminariet presenterades utmanande vilseledningsfall av kontrollmyndigheterna i

Norden och begreppen veganskt och vegetariskt diskuterades ingående då definitionen för begreppen ännu inte har förhandlats fram inom EU-lagstiftningen.

Likabehandling

Likabehandlingsarbetet utgår från diskrimineringslagen som förbjuder diskriminering som har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service.

Förvaltningens medarbetare möter ofta medborgare och företagare med annan kulturell bakgrund än den svenska i sin dagliga verksamhet. Andelen solnabor som är födda i ett annat land är stor och det finns en mångfald bland boende, företagare och medarbetare. Det är därför viktigt att det finns förståelse för andra kulturer och insikt om vikten av tydlighet i kommunikationen bland medarbetarna. Vid behov anlitas tolk vid möte med boende eller verksamhetsutövare.

Den skrivna informationen ska bli mer tillgänglig. Under 2019 har en ny extern webb lanserats. En viktig del i arbetet med sajten har varit att förbättra den digitala tillgängligheten enligt nya lagkrav. Det ska vara möjligt att ta till sig innehållet för alla. Ett stort fokus på den nya webbplatsen är självservice. Det ska vara lättare för medborgare att hitta och att utföra sina ärenden på egen hand. Förvaltningen har därför gått igenom texter på stadens hemsida kopplade till nämndens ansvarsområde samt uppdaterat informationsmaterial och beslutsmallar.

Miljö- och byggnadsförvaltningen har fortsatt att delta i olika samverkansgrupper såsom SILK (Samverkan inom livsmedelskontroll), Nationella huvudkontorsgruppen, SPAT (nätverk för kommuner som ingår i Norrvatten) samt olika projektgrupper inom miljösamverkan. För att alla handläggare ska göra likartade bedömningar läggs stor vikt vid samsyn. Dels genom att diskutera ärenden men även genom samsynsinspektioner. Förvaltningen har även genomfört samsynsinspektioner med andra kommuner för att säkerställa att myndighetsutövningen görs på ett rättssäkert sätt.

En stor del av myndighetsutövningens moment finns beskrivna i rutiner och anvisningar. Tjänsteskrivelserna utgår från gemensamma mallar. Detta gör handläggningen både effektiv och likvärdig. Inför lansering av Solnas nya webb har webbtexter och samtliga blanketter tillgänglighetsanpassats.

Miljö

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar för att uppfylla stadens övergripande mål om att Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Arbetet med nämndens ansvarsområden i miljöstrategin fortsätter:

Solna ska ha en hållbar stadsutveckling

Nämnden har deltagit i arbetet med att ta fram en klimatstrategi för staden. Som en del i arbetet deltog representanter från nämnden och förvaltningen i diskussioner tillsammans med representanter från näringsliv och civilsamhälle om hur vägen mot en minskad klimatpåverkan i Solna kan se ut. Klimatstrategin ska bidra till att minska stadens klimatpåverkan och pekar ut inriktningen för arbetet med att anpassa staden utifrån ett förändrat klimat.

Solna ska ha en effektiv resursanvändning

Solna ska arbeta för en energieffektivisering och öka andelen förnyelsebar energi. Staden erbjuder i samarbetet med 26 andra kommuner i Stockholmsområdet kostnadsfri och oberoende energi- och klimatrådgivning till privatpersoner, organisationer och företag. Under året har telefonrådgivning genomförts och tio bostadsrättsföreningar har fått rådgivningsbesök.

2019 avslutades det coachingprogram som Solna deltagit i sedan 2017. Programmet har riktat sig mot små och medelstora företag med en energianvändning under 300 000 kilowattimmar (kWh) per år. De deltagande företagen har kostnadsfritt fått hjälp med att sänka energikostnaderna, förbättra lönsamheten och minska klimatpåverkan. Från Solna har nio företag deltagit. Programmet har finansierats med statliga medel.

Under året har ett solseminarium med 40 deltagare anordnats i samarbete med Sundbyberg. I maj genomfördes en cykelkurs för vuxna med 12 deltagare och i november seminariet "Fixa laddplats" med 55 deltagare. Energi- och klimatrådgivningen har bekostat kulturaktiviteter med miljötema som arrangerats av kultur- och fritidsförvaltningen.

Solna ska ha en god livsmiljö

För att uppnå miljöstrategins intention om en god livsmiljö har nämnden under året lämnat samrådsyttrande över

detaljplanerna för kvarteren Koltrasten, Diktaren samt för Hagalund 4:10. Under året har nio stycken dagvattenutredningar, sex stycken miljöprogram, åtta stycken undersökningar om betydande miljöpåverkan, tre stycken naturutredningar, samt en miljökonsekvensbeskrivning granskats. Enheten har täta kontakter med planhandläggarna och deltar även på vissa möten tillsammans med exploatörerna.

Medarbetare

Medarbetarundersökningen mäter medarbetarens motivation till sitt arbete, medarbetarens förhållande till sin chefs ledarskap och medarbetarens kunskap och delaktighet i sin verksamhetsstyrning. Frågorna i undersökningen bygger på en modell kring Hållbart medarbetarengagemang (HME) och frågorna är indelade i tre delindex: motivation, ledarskap och styrning. Undersökningen mäter både nivån på engagemanget, organisationens förutsättningar att behålla och öka engagemanget samt förmågan att tillvarata engagemanget. Miljö- och byggnadsförvaltningen hade en svarsfrekvens på 100 procent och ett HME på 85,1 vilket är mycket bra resultat. En genomgång av resultat på enhetsnivå har gjorts där framgångsfaktorer och utvecklingsområden identifieras.

Sjukfrånvaron för miljö- och byggnadsförvaltningen som helhet är för året 5,4 procent vilket innebär en minskning med 0,9 procent från föregående år. Ingen av miljö- och hälsoskyddsutskottets medarbetare har haft fler än 6 sjukfall de senaste 12 månaderna.

Periodens kompetenshöjande insatser har skett på individuell nivå, förutom förvaltningens deltagande i stadens gemensamma arbete med Service i samverkan. Nya medarbetare har deltagit i Medarbetarpartnerskap i partnerskap som är den stora utbildningsinsatsen för stadens alla medarbetare.

Strategin "Solna stads plan för lika rättigheter och möjligheter på arbetsplatsen för 2017 med sikte på 2018 och 2019" är en plan för lika rättigheter och möjligheter på arbetsplatsen för samtliga medarbetare, samt i relevanta delar arbetssökande. För några av åtgärderna inom områdena arbetsförhållanden, kompetensutveckling, förvärvsarbete och föräldraskap, lön, rekrytering samt trakasserier ligger ansvaret på nämnderna. Miljö- och byggnadsförvaltningen har bidragit till måluppfyllelsen genom att erbjuda samtliga föräldralediga medarbetarsamtal under eller efter föräldraledighet. De har även bjudits in till planeringsdagar och eventuella personalaktiviteter samt ingått i den ordinarie löneöversynen. För anställda med barn under tolv år har det funnits möjlighet att arbeta deltid. De rekryteringar som har gjorts har genomförts utifrån kompetensbaserad rekryteringsmetodik.

Periodutfall	2019	2018	Förändring
Antal anställda	56	57	-1
- varav kvinnor	41	42	-1
- varav män	15	15	0
Antal årsarbetare i snitt	54,8	56,3	-1,5
Sjukfrånvaro, %	5,4	6,3	-0,9
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	85,1	83,6	1,5

Fotnot: Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad. Sjukfrånvaro avser perioden januari-december för respektive år.

Antal anställda och årsarbetare avser perioderna per 31 december. Tidigare rapporteringar var perioden snitt av december månad.

Framtida utmaningar och förutsättningar

Solna växer och förtätas

I Solnas översiktsplan är målsättningen att det ska byggas 800 nya bostäder årligen fram till 2030. Det ställer krav på långsiktig planering för att stadens ska växa hållbart och behålla biologiska spridningsvägar. Att Solna växer innebär även ett större tillsyns- och kontrollbehov. Flera naturreservat finns i direkt angränsning till befintliga och framväxande stadsdelar. Antalet dispensärenden har ökat och avvägningarna kring vad som kan och får göras i reservaten är många gånger svåra och tar mycket tid i anspråk. Då nämndens verksamhet inte är fullt taxefinansierad krävs nya effektivare arbetssätt där samverkan är en viktig framgångsfaktor.

Det kommer under de kommande åren att vara fokus på planering och utbyggnad av infrastruktur, med utbyggnad av tunnelbanan och Mälarbanan, som direkt eller indirekt påverkar Solna.

Nämnden behöver följa kunskapsutvecklingen vad gäller ökad risk för miljö- och hälsoeffekter i ett förändrat klimat. Nämnden behöver säkerställa anpassning av tillsyn för att minska smittspridning till följd av ökade temperaturer och ökad nederbörd. Inom detta område kommer även nämndens resurser att behövas genom att samverka med andra aktörer, kommunalt och i regionen för att säkerställa riskgruppers hälsa. En annan konsekvens kan vara att markföroreningar får en ökad spridning vilket medför risk för påverkan på både människa och miljö. Det ställer krav på en annan typ av prioritering när det gäller tillsynen. Även tillsynen på dagvattenhanteringen kan behöva anpassas efter klimatförändringarna.

Förändringar och tolkningar av lagstiftningen

Livsmedelsverket ser över riskklassningsmodellen av livsmedelsanläggningar men arbetet har blivit försenat och kommer istället för 2022 att träda i kraft 2024. Vilka förändringar den nya modellen kommer att innebära vad gäller utförande av kontroll och behov av resurser för att genomföra kontrollen är högst oviss då förslaget som nu är aktuellt inte har redovisats för kontrollmyndigheterna. Det sker även en översyn av avgiftssystemet som kan komma att innebära att företagen istället för att betala en årlig avgift vid årets början ska betala efter att kontrollen är utförd, vilket kommer att ha påverkan på arbetet med resursplanering.

Naturvårdsverket har utrett hur avfallsstatistiken och spårbarheten av farligt avfall kan förbättras så att Sveriges redovisning till EU uppfylls. I redovisningen föreslår Naturvårdsverket att all yrkesmässigt bedriven verksamhet i en digital lösning ska rapportera det farliga avfall man lämnar till borttransport eller tar emot efter transport. Idag saknas krav på en sådan rapportering. Ökade krav på rapportering kommer att påverka tillsynsmetoder och möjligen också resurser som behövs för tillsyn. Kommunernas ärendehanteringssystem kan också komma att behöva anpassas. Förslaget är att de nya reglerna ska börja tillämpas stegvis med införande i mitten av 2020.

Attraktiv arbetsgivare

Det är viktigt för staden och nämnden att upplevas som en attraktiv arbetsgivare. Många huvudkontor för livsmedel, omfattande infrastrukturprojekt och komplexa exploateringsområden ställer stora krav på att rätt specialistkompetens kan attraheras och behållas. Rörligheten för inspektörer i Stockholmsområdet är dessutom stor varför det är viktigt att upplevas som en attraktiv arbetsgivare. Nämnden använder den årliga medarbetarundersökningen för att tillsammans med medarbetarna analysera resultatet och ta fram en aktivitetsplan. Nämnden prioriterar medarbetarskapsåtgärder och kompetensutveckling. Ett gott arbetsklimat bidrar till god service till solnabor och företagare.

Samverkan

Utvecklad samverkan mellan stadens olika förvaltningar i planerings- och genomförandeskedet möjliggör bra miljöer och en levande stad med bostäder, arbetsplatser, näringsliv och för besökare. Framgångsrik samverkan internt och externt samt utveckling av arbetsmetoder är också en avgörande framgångsfaktor kommande år, då arbetskraftsbristen blir alltmer kännbar. Nämnden kan frigöra resurser genom detta som kan förstärka utvecklingsarbetet, samt minska kostnaden för lokaler och administration.

Verksamhetsutveckling

Nämndens verksamheter behöver hålla en högre utvecklingstakt för att möta förväntningarna på samhällsservice från solnaborna och övriga samhället. Medborgarna och företagarna har höga förväntningar på tillgänglighet, god service och gott bemötande samt en rättssäker handläggning och dessa förväntningar ska nämnden möta genom att utveckla processerna och ta tillvara digitaliseringens möjligheter.

Nämnden ska även utveckla arbetssätt med fokus på ledarskap, involvering av medarbetarna, kompetensförsörjning, nya moderna arbetssätt och digitalisering.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Ärendehanteringssystem	Projektet pågår. Avrop från avtalet Programvaror och programvaror som molntjänst planeras till 2020.
Artinventering	Avrop från avtalet Tekniska konsulter har gjorts för inventering av sandlevande pollinerande insekter.
Biotopdatabas	Inget upphandlingsbehov då arbetet kommer att genomföras i samarbete med Stockholmsuniversitet.
Administration	Avrop från avtalet Konsulttjänster har gjorts för hjälp med registrering under vakans
Provfiske	En direktupphandling för provfiske i Råstasjön har gjorts under perioden.

Avtalsuppföljning

Förvaltningen har identifierat vilket uppföljningsbehov som finns och planerat avtalsuppföljningen utifrån stadens anvisningar. Miljö- och hälsoskydds nämndens relativt små avtal har ett mindre behov av uppföljning jämfört andra avtal i staden. Samtliga avtal har följts upp genom leverans- och fakturakontroll. Avtal med speciellt viktiga leverantörer och tekniska konsulter har följts upp kontinuerligt genom avstämningsmöten med aktuell leverantör

samt genom kontroll av fakturerade belopp.

Intern kontroll

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Medarbetare	Färdolycka	Kontrollera att anvisningen för riskbedömning vid platsbesök följs.	 Ingen eller försumbar avvikelse Information om anvisningen har getts vid introduktion av nyanställda och på enhetsmöten.
Ekonomi	Redovisning	Kontrollera att representationsfakturer redovisats korrekt och att riktlinjer för representation följs.	 Ingen eller försumbar avvikelse Stickprovskontroller av fakturer har skett vid två tillfällen under året. Inga avvikelser har upptäckts.
	Fakturering av kunder	Kontrollera att stadens och förvaltningens riktlinjer och rutiner följs.	 Lindrig avvikelse En genomgång av processen för kundfakturering har skett där vissa mindre otydligheter uppdagades. Otydligheterna gäller bland annat kommunikation mellan olika delar av organisationen om ansvarsfördelningen men även vilka fakturer som ska periodiseras. Rutinerna ska ses över och förtydligas.